

REFERAT Børn- og Unge-udvalget d. 07-05-2025

Mødedato Onsdag d. 07. maj 2025 kl. 15:45

Mødested Lokale 390

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra udvalgmødet den 23. april 2025.....	4
Lukning af Børnehuset Tulshøjvej 5.....	5
Svar på forslag fra KF og SF om styrkelse af sprog i Aarhus.....	6
Udvalgets forberedelse til budget 2026.....	9
Skriftlige orienteringer.....	10
Sager på vej.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2025-005013

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Kommenteret dagsorden d. 7. maj

Punkt 2: Referat fra udvalgmødet den 23. april 2025

EMN-2025-005013

Beslutninger

Taget til efterretning.

Bilag

Referat fra møde i Børn og Unge-udvalget d. 23. april 2025

Punkt 3: Lukning af Børnehuset Tulshøjvej 5

EMN-2025-004369

Beslutninger

Eva Borchorst Mejnertz, Steen Bording Andersen, Purnima Erichsen, Mette Bjerre og Katrine Vinther Nielsen kunne tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling.

Mahad Yussuf og Mathilde Hjorth Bressum tog forbehold.

Forslag om lukning af dagtilbudsafdelingen Børnehuset Tulshøjvej 5 grundet behov for kapacitetstilpasninger i Holme-Rundhøj Dagtilbud.

Resume

Magistratsafdelingen for Børn og Unge og Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme har analyseret dagtilbudskapaciteten i de tre garanti-distrikter. Analysen viser, at der er behov for at reducere i kapaciteten i Holme-Rundhøj Dagtilbud, da der er mere kapacitet, end der efterspørges.

Børn og Unge og Teknik og Miljø, Aarhus Ejendomme foreslår en lukning af Børnehuset Tulshøjvej 5 pr. 1. august 2025, da det vurderes at være den mest hensigtsmæssige løsning for det samlede dagtilbud og bygningsmæssigt.

Det er muligt at tilbyde alle børn i Børnehuset Tulshøjvej 5 plads i dagtilbudsafdelingen Flyverhøjen, så de kan blive flyttet samlet. Det tilstræbes, at der flytter kendt personale med.

En lukning af Børnehuset Tulshøjvej 5 vil desuden betyde, at kommune råder over både Tulshøjvej 3 og 5, og dermed et større areal, som kan udvikles til andet offentligt formål, eller som kan sælges.

Forslaget fremsendes til byrådet, da der ikke er en enig bestyrelse i Holme-Rundhøj Dagtilbud, som støtter forslaget.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) dagtilbudsafdelingen Børnehuset Tulshøjvej 5 lukkes pr. 1. august 2025.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Magistraten

Dato: 29-04-2025

Punktnummer: 4

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 29. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Børn og Unges og Magistratsafdelingen for Teknik og Miljøes indstilling af 9. april 2025.

Venstre, Liberal Alliance og Alternativet tog forbehold.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 30-04-2025

Punktnummer: 3

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 30. april 2025.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Udtalelse fra dagtilbuddets bestyrelse vedr. kapacitetstilpasning i Holme Rundhøj Dagtilbud

Bilag 2: Udtalelse fra forældrerådet i Børnehuset Tulshøjvej 5

Bilag 3: Kapacitetstilpasninger på dagtilbudsområdet

Byrådsdebat 30.04.2025

Udvalgserklæring

Notat MBU 01.05.2025

Foretræde Forældregruppen for Tulshøjvej 5 (påført 07.05.2025)

Foretræde Århus Forældreorganisation (påført 07.05.2025)

Punkt 4: Svar på forslag fra KF og SF om styrkelse af sprog i Aarhus

EMN-2024-035168

Beslutninger

Eva Borchorst Mejnertz, Steen Bording Andersen, Purnima Erichsen, Mette Bjerre og Katrine Vinther Nielsen kunne tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling.

Mahad Yussuf og Mathilde Hjorth Bressum kunne med undtagelse af beslutningspunkt 3 (At der ved omprioritering inden for det eksisterende budget iværksættes en konkret indsats med praksisnær understøttelse gennem netværk for fremmedsproglærere for at styrke fremmedsprogsundervisningen i folkeskolen) tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA KF OG SF

Indledning

Sprogkundskaber er vigtige for at styrke danske erhvervsvirksomheders konkurrencekraft og sikre gode eksportmuligheder.

Tyskland er Danmarks 2. største eksportmarked og Frankrig er 9. største, foruden de mange fransktalende lande i fx Afrika. Derfor er det vigtigt vi uddanner børn og unge, så de ikke bare taler sproget, men også kulturen og konteksten i det pågældende land som læres sammen med sproget.

Sprogkundskaber spiller en vigtig rolle, for man som menneske kan tilegne sig forståelse for andre kulturer i Europa, et bredere udsyn og øget sammenhængskraft. Det vi kalder almindelse.

Det er vores ambition i SF og Konservative, at langt flere unge mennesker vælger fremmedsprog til. En stærk målsætning kunne være, at vi ønsker en fordobling af elever med A-niveau i fransk og tysk på ungdomsuddannelserne. Gode sprogkundskaber og interesse for sprog etableres ofte i folkeskolen, men skolen kan ikke bære denne opgave alene. Vi må samle alle kræfter på tværs af kommune, region og erhvervsliv, for at nå dertil. Sprogfagene skal opleve samme styrkelse som STEM-fagene, så vi kan nå målet om, at flere elever vælger sprog på højt niveau.

Sprogfagenes status skal løftes og her er et tværmagistratssamarbejde nødvendigt. Kunne et særligt fokus på sprog til årlige events, eller en styrkelse af vores venskabsbyer i Tyskland være en måde at løfte sprogets status på? Generelt bør vi se på hvilke muligheder der er, for at søsætte konkrete projekter og fælles events, som kan øge elevernes interesse for at arbejde med sprog.

Aarhus Kommune skal styrke vores samarbejde med regionen, herunder Det Midtjyske Sprogudvalg, og understøtte deres sprogstrategi. Målsætningen i regionen er "at skabe sammenhæng på tværs af uddannelseskæden og at øge interessen for fremmedsprog blandt unge i Region Midtjylland." Regionens strategi for fremmedsprog fremhæver vigtigheden af et partnerskab, der inddrager alle niveauer i det offentlige, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og eleverne. Vi skal rykke tættere sammen og forpligte hinanden på at realisere målsætningerne i strategien.

Ifølge Danmarks Nationale Sprogstrategi skal alle kommuner have en lokal sprogstrategi. Det er vores opfattelse, at en sådan ikke kan stå alene. Sproget skal løftes fra folkeskole til ungdomsuddannelserne, til de videregående uddannelser og endeligt erhvervslivet.

Forslag

Derfor foreslår Det Konservative Folkeparti og SF

- At Aarhus Kommune udarbejder en samlet sprogstrategi i samarbejde med Region Midtjylland, erhvervslivet, og uddannelsesinstitutionerne, for vi i fremtiden øger unges interesse og kundskaber for fremmedsprog.

- At styrke samarbejdet med erhvervslivet, for at strategien kan realiseres.

Motivation

Danske børn og unge er meget dygtige til at tale engelsk, det kommer meget nemt gennem TV og spil. De kommunikerer ubesværet med omverden, og gennem deres engelske sprogkundskaber kommer de langt.

Anderledes ser det ud, når vi ser på sprogfagene tysk og fransk.

Faget tysk er et obligatorisk fag i folkeskolen fra 5. til 9. klasse - dog kan eleverne i stedet vælge fransk, hvis skolen udbyder det. Der er sket et markant fald i søgningen til sprogfagene på ungdomsuddannelserne, antallet af studenter med tre eller flere sprog er faldet fra 40 % til 4 %.

Andelen af unge, der vælger sproglige studieretninger i de gymnasiale uddannelser, er i frit fald. Færre end 1% af HHX-eleverne vælger sproglige studieretninger og på STX er det færre end 8%. Tilsvarende falder elevernes valg af sprog på A-niveau således, at der på både STX og HHX er færre end 5% af eleverne, som tager fx tysk på A-niveau.

Det har konsekvenser på den lange bane. Men allerede i dag står det klart, at den dalende interesse for sprog har betydning for vores erhvervsliv og politiske indflydelse. Regeringens nye udspil: Forberedt på fremtiden V Flere i gymnasiet har da også fokus på problemstillingen: Regeringen er særligt optaget af, at for mange unge i dag har valgt en samfundsfaglig studieretning og for få for eksempel har tysk eller naturvidenskab.

Erhvervslivet

Mange virksomheder har engelsk som concernsprog, men det er ikke nok, når man skal handle med udlandet. Tyskland er vores næst største samarbejdspartner, og virksomhederne kan ikke få kvalificeret arbejdskraft, der gennem sproget der ud

over det talte sprog også omhandler kulturforståelse. En analyse af fremtidens kompetencebehov i Region Midtjylland har desuden kortlagt, at ca. en tredjedel af Region Midtjyllands virksomheder efterspørger kompetencer inden for tysk. Erhvervslivet spiller en essentiel rolle i at forbedre fremmedsprogenes position og status. Behovet for de sproglige kompetencer kan synliggøres af erhvervslivet og dermed være med til at legitimere et øget fokus på disse. Ydermere spiller de en væsentlig rolle over for de unge ift. at italesætte vigtigheden af at kunne tale flere sprog. Virksomhederne fungerer således som sprogambassadører.

Vi har gennem en del år haft en særlig indsats for at styrke STEM-fagene, dem der bliver uddannet inden for STEM fagene, skal også bruge sprogkompetencer for, at de danske produkter kan komme ud i verden.

Det er afgørende for vores virksomheder, at de har de rette kompetencer inden for sprog, og her er engelsk ikke nok. Børn og Unge har ansat en erhvervsplaymaker, som blandt andet bygger bro mellem Børn og Unges skoler og erhvervsliv. Der er i øjeblikket ikke aktiviteter, der understøtter brugen af fremmedsprog. I dag er samarbejdet udelukkende baseret på, at virksomhederne udviser interesse for at løfte opgaven om at samarbejde om at tilbyde aktiviteter i relation til fx fremmedsprog.

Dette vil vi gerne skærpe, så der er en større arrangement i erhvervslivet, herunder produktionsvirksomhederne til at øge elevernes motivation bl.a. ved at de indgå samarbejdsaftaler med sprogfokus.

Det politiske niveau

Der er endnu færre, der taler fransk, end tysk og engelsk. I EU er fransk et vigtigt sprog, og ved at færre danskere taler fransk, risikerer vi at miste indflydelse på lovgivningen. Jo færre danskere, der er med til at udforme lovgivning, jo færre er der til at gøre opmærksom på særlige danske forhold/værdier tidligt i processen. Det er et faldende antal danskere, som er ansat i EU-systemet. Tallene er lave – under måltallene for DK. Og det bliver værre fremover, for en stor del af de nuværende embedsmænd er tæt på pensionsalderen.

Undervisning af børn og unge

I juni 2024 var der 184 tysklærere og 46 fransklærere i Aarhus kommune, hvis det sammenholdes med antal af lærerstuderende, der søger ind på Via University Aarhus, er nettotilgangen ikke stor nok til, at der på sigt kan undervises i fagene. På Aarhus Universitet opleves der en halvering af optaget på tysk og fransk.

Vi ønsker derfor en målrettet indsats for at styrke sprogfagene, særlig tysk og fransk for at sikre gode sprogkunderskaber til gavn for kulturforståelse og til styrkelse af dansk import og eksport.

Aarhus kommune ønsker i tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet/virksomhederne at arbejde målrettet for, at flere unge mennesker vælger og kan sprog, fordi der er brug for det som arbejdsredskab.

På vegne af partierne, ordfører på forslaget:

Mette Skautrup, KF og Katrine Vinther Nielsen, SF

INDSTILLING FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR BØRN OG UNGE

Resume

KF og SF har stillet forslag om styrkelse af sproget i Aarhus, herunder:

- At Aarhus Kommune udarbejder en samlet sprog-strategi i samarbejde med Region Midtjylland, erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne
- At styrke samarbejdet med erhvervslivet, for at strategien kan realiseres.

Forslaget skal medvirke til, at langt flere børn og unge vælger fremmedsprog til, primært tysk og fransk. Dels efterspørger virksomhederne fremmedsproglige kompetencer og kulturforståelse, der kan styrke danske erhvervsvirksomheders konkurrencekraft og sikre gode eksportmuligheder. Dels er det at tilegne sig et fremmedsprog en del af almindelsen, fordi sproget åbner dørene til andre kulturer.

I besvarelsen foreslås initiativer som drøftelse af fremmedsprogsudfordringen i relevante fora, hvor erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner er repræsenteret, central understøttelse af netværk for fremmedsproglærere og undersøgelse af muligheden for, at Aarhus Kommune kan blive repræsenteret i den nye nationale sprogkomité.

Ønskes det at styrke fremmedsprogsundervisningen yderligere, kan partierne fremsende budgetforslag herom.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) der arbejdes strategisk med initiativer på områder, som ligger inden for Aarhus Kommunes ressort.

At 2) relevante fora, for eksempel erhvervskontaktudvalget, strategisk forum mellem VIA og Børn og Unge og Uddannelsesrådet for læreruddannelsen opfordres til at sætte fremmedsprogsudfordringen på dagsordenen.

At 3) der ved omprioritering inden for det eksisterende budget iværksættes en konkret indsats med praksisnær understøttelse gennem netværk for fremmedsproglære-re for at styrke fremmedsprogsundervisningen i folkeskolen.

At 4) Børn og Unge undersøger muligheden for, at Aarhus Kommune kan blive repræsenteret i den nationale sprogkomité.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 18-12-2024

Punktnummer: 21

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 18. december 2024 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Udvalg: Magistraten

Dato: 22-04-2025

Punktnummer: 11

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Børn og Unges indstilling af 1. april 2025.

Liberal Alliance tog forbehold.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 30-04-2025

Punktnummer: 6

Fremsendes til Børn og Unge-udvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 30. april 2025.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Bilag 2: Baggrund om fremmedsprog

Byrådsdebat 12.18.2024

Byrådsdebat 30.04.2025

Udvalgserklæring

Notat MBU 01.05.2025

Punkt 5: Udvalgets forberedelse til budget 2026

EMN-2025-005013

Beslutninger

Udvalget blev orienteret om og drøftede budgettemaerne, jævnføre vedlagte præsentation.

Bilag

Forklæde til temadrøftelse af udfordringer på skoleområdet til Budget 2026

Bilag 1 Præsentation temadrøftelse på skoleområdet

Bilag 2 Kort version af analyse af skolernes økonomi 2024

Meningstilkendegivelse BUPL Århus (påført 06.05.2025)

Punkt 6: Skriftlige orienteringer

EMN-2025-005013

Beslutninger

Ingen bemærkninger.

Bilag

Orientering til Børn og Unge-udvalget om resultatet af forældre- og bestyrelsesvalg omkring det kommunale frokostmåltid.

Bilag 1: Resultater fordelt på dagtilbud 2024

Bilag 2: Pressemeddelelse om valg af det kommunale frokostmåltid

Punkt 7: Sager på vej

EMN-2025-005013

Beslutninger

Ingen bemærkninger.

Bilag

Sager på vej d. 7. maj

Forventede byrådsindstillinger fra Børn og Unge d. 7. maj

Punkt 8: Eventuelt

EMN-2025-005013

Beslutninger

AppWriter: Udvalget blev orienteret.